

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE
DIREKTORAT ZA JAVNO ZDRAVJE

Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 478 60 07
F: 01 478 60 79
E: gp.mz@gov.si
www.mz.gov.si

Mestna občina Ljubljana
Oddelek za urejanje prostora
Poljanska cesta 28
1000 Ljubljana

E-pošta: urbanizem@ljubljana.si

Podpisnik: Marjeta Recek
Izdajatelj: Republika Slovenija
Serijska številka: 6a b7 8d 00 00 00 56 7c 12 80
Datum podpisa: 11. 03. 2022
Referenčna številka: 350-87/2022/4

Mestna občina
Ljubljana
Mestna uprava

Oddelek za
urejanje
prostora

Prejeto:	07 -09- 2022	Sig. z..	ND
Številka zadeve:	Pnl		1
35021-13/2022-33		Vredn..	

Številka: 350-87/2022-4
Datum: 7. 9. 2022

Zadeva: Predhodne smernice državnega nosilca urejanja prostora pristojnega za zdravje za pripravo OPPN 132 Med Tolstojevo in Mašera-Spasićevo – zahod, MOL

Zveza: Dopis št. 35021-13/2022-21 z dne 3. 8. 2022

V prilogi vam pošiljamo predhodne smernice državnega nosilca urejanja prostora pristojnega za zdravje za pripravo OPPN 132 Med Tolstojevo in Mašera-Spasićevo – zahod, MOL, s skališča pristojnosti varovanja zdravja ljudi, ki jih je pripravil Nacionalni inštitut za javno zdravje.

Ministrstvo za zdravje soglaša s priloženim mnenjem.

S spoštovanjem,

Pripravila:
Neja Kirič
svetovalka

dr. Marjeta Recek
vodja Sektorja za varovanje zdravja

Priloge:

- smernice Nacionalnega inštituta za javno zdravje, št. 350-51/2022-2 (256) z dne 6. 9. 2022

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

CENTER ZA
ZDRAVSTVENO
EKOLOGIJO

Trubarjeva cesta 2
SI-1000 Ljubljana
t +386 1 2441 400
f +386 1 2441 447
www.nijz.si
info@nijz.si
ID DDV
SI 44724535
TRR
011006000043188

Številka: 350-51/2022-2 (256)

Ljubljana, dne 6. 9. 2022

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE
DIREKTORAT ZA JAVNO ZDRAVJE
Štefanova ulica 5
1000 Ljubljana

Zadeva: Predhodne smernice državnega nosilca urejanja prostora pristojnega za zdravje za pripravo OPPN 132 Med Tolstojevo in Mašera-Spasićevo - zahod, Mestna občina Ljubljana

Skladno z vašo vlogo številka: 350-87/2022-2 z dne 9. 8. 2022 vam posredujemo konkretne smernice državnega nosilca urejanja prostora pristojnega za zdravje za pripravo 132 Med Tolstojevo in Mašera-Spasićevo - zahod. Predhodne smernice so izdelane na podlagi določil 41. člena Zakona o urejanju prostora (ZUreP-3) (Ur. l. RS, št. 199/21).

Vloga za izdelavo menija izvira iz vloge, ki jo je Mestna občina Ljubljana, Mestna uprava, Oddelek za urejanje prostora, številka: 35021-13/2022-21, dne 3. 8. 2022, kot državnemu nosilcu urejanja prostora posredovala Ministrstvu za zdravje.

Za pripravo podatkov smo v pregled prejeli naslednjo dokumentacijo objavljeno na spletni povezavi <https://mol.sharefile.eu/d-s8ab4bc9836cf43c4991053ddb9a76565>:

- Gradivo za pridobitev predhodnih smernic za pripravo OPPN 132: Med Tolstojevo in Mašera-Spasićevo - zahod, izdelovalec: ŠABEC KALAN ŠABEC – ARHITEKTI, Mojca Kalan Šabec, s.p., Hacquetova ulica 16, 1000 Ljubljana; št. naloge: UP 21-010-PS; datum: avgust 2022.

Kot izhodišče za pripravo podatkov smo uporabili naslednjo zakonodajo in kriterije:

- Drugi odstavek 3. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUIF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEFZ-1, 95/14 – ZUIF-C, 47/15 – ZZSDT, 61/17 – ZUPŠ, 64/17 – ZZDej-K, 36/19, 189/20 – ZFRO, 51/21, 159/21, 196/21 – ZDOsk, 15/22, 43/22 in 100/22 - ZNUZSZS).
- Uredba o merilih za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje, Ur.l. RS, št. 9/2009 in 44/22 – ZVO-2.
- Uredba o presoji v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22 – ZVO-2).

1 PODATKI O PLANU

Območje OPPN se nahaja med Tolstojevo ulico in Mašera-Spasićevo ulico ter zajema enoto urejanja prostora (EUP) BE-586 s podrobnejšo namensko rabo CU – Osrednja območja centralnih dejavnosti. Površina območja OPPN meri 30.404 m².

Na predmetnih zemljiščih se nahajajo skladiščno-poslovni objekti s spremljajočimi parkirnimi in manipulacijskimi površinami. Stavbe so v uporabi, vendar zaradi svoje namembnosti lokacijo delno degradirajo. Vsi objekti, razen poslovne stavbe Slovenskega inštituta za kakovost in meroslovje (SIQ), so predvideni za odstranitev.

Investitorji nameravajo na lastnih zemljiščih v območju OPPN odstraniti stavbe nekdanje gospodarske cona in na njihovem mestu zgraditi sodobne stanovanjske in poslovne objekte. Podjetje SIQ bo gradilo poslovno stavbo za lastne potrebe, ostali investitorji pa bodo gradili stavbe za prodajo na trgu.

2 UGOTOVITVE V ZVEZI S PLANOM

Širše območje je pretežno stanovanjsko prepleteno s površinami za centralne dejavnosti, zahodno od območja OPPN, na zahodni strani Slovenčeve ulice, pa so površine namenjene gospodarstvu. Na severni strani območja OPPN so okoliške površine pozidane s pretežno eno in dvostanovanjsko pozidavo, na južni strani pa z večstanovanjskimi stavbami. Vzhodno od območja OPPN je v pripravi OPPN 374 Med Tolstojevo in Mašera Spasićevo – vzhod, s katerim je načrtovana večstanovanjska pozidava in ohranitev ter revitalizacija obstoječe stavbe »Stara tiskarna«.

Obstoječi dostopi za motorna vozila so urejeni s Slovenčeve ulice in Mašera-Spasićeve ulice. Objekti se bodo priključili na javno omrežje okoljske, energetske in elektronsko komunikacijske infrastrukture.

Območje OPPN se nahaja v območju III. stopnje varstva pred hrupom. Skrajni severozahodni del območja OPPN, ob Slovenčevi ulici, sega v območje možnega preseganja vrednosti hrupa za III. stopnjo.

Območje OPPN se nahaja na ožjem vodovarstvenem območju (VVO II B) z manj strogim vodovarstvenim režimom.

OPPN se nahaja na območju Vodnega telesa podzemnih voda SAVSKA KOTLINA IN LJUBLJANSKO BARJE (šifra vodnega telesa: SIVTPODV1001), ki je zaradi kraških in razpoklinskih značilnosti drugega vodonosnika ranljiv za posledice različnih virov onesnaženja, zaradi česar so lahko ogroženi vodni viri za oskrbo s pitno vodo, tudi v več deset km oddaljenih predelih.

3 PREDHODNE SMERNICE

3.1 ZRAK

Zaradi zmanjšanja onesnaževanja zraka je pri načrtovanju ogrevanja treba upoštevati Odlok o prioritetni uporabi energentov za ogrevanje na območju Mestne občine Ljubljana, UL RS 41/16.

Na območjih stanovanj se načrtuje prepoved tistih dejavnosti, ki povzročajo emisije v zrak iz tehnoloških procesov.

Na območjih stanovanj se načrtujejo območja, kjer je dovoljen zgolj lokalni promet in dostava blaga ter tehnike za umirjanje prometa.

V fazi gradnje je treba izvajati ukrepe za preprečevanje prašenja. Smiselno naj se uporabijo določila Uredbe o preprečevanju in zmanjševanju emisije delcev iz gradbišč, Uradni list RS, št. 21/11, 197/21 in 44/22-ZVO-2.

3.2 HRUP

Hrup naj se pri vseh možnih virih zmanjša na najmanjšo možno raven. Prepreči naj se širjenje hrupa v okolico. Za stavbe z varovanimi prostori naj se zagotovi pogoje za območje II. stopnje varstva pred hrupom.

V času rušenja stavb in izvajanja gradbenih del naj se smiselno upošteva določbe Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju. Prebivalce v soseski naj se pravočasno in natančno obvesti o časovnem poteku izvajanja najbolj hrupnih del, da se hrupu po možnosti lahko izognejo.

3.3 VODE

Prostori in mesta, kjer se bodo med gradnjo, obratovanjem in opustitvijo pretakale, skladiščile, uporabljale nevarne snovi, njihova embalaža in ostanki, vključno z začasnim skladiščenjem nevarnih odpadkov (npr. motorna goriva, olja in maziva, pesticidi) morajo biti urejeni kot zadrževalni sistem - lovilna skleda, brez odtokov, neprepustna za vodo, odporna na vse snovi, ki se v njej nahajajo, dovolj velika, da zajamejo vso morebiti razlito ali razsuto količino snovi oziroma tekočin. V smislu zadrževalnega sistema oziroma lovilne skleda je treba varovati tudi pokrite prometne površine in garaže, zlasti najnižje etaže podzemnih garaž.

V enakem smislu zadrževalnega sistema je treba zagotoviti tudi zajem požarnih voda, kadar obstaja kakršna koli verjetnost onesnaženja požarnih voda (posledično tudi površinskih in podzemnih voda ter tal) z nevarnimi snovmi.

Prometne cestne manipulativne in intervencijske površine in površine mirujočega prometa (npr. parkirišča) morajo biti utrjene, odvajanje onesnaženih padavinskih odpadnih voda s teh površin mora biti urejeno preko zadrževalnikov, usedalnikov, lovilnikov olj.

3.4 ZELENE POVRŠINE

Zelene površine je treba načrtovati tako, da omogočajo zdrav življenjski slog in krepitev zdravja. V okviru obravnavanega plana je v ta namen treba na primeren načrtovati:

- a) Zelene površine v stanovanjskih območjih
 - o Zelene površine v območjih s pretežno večstanovanjskimi stavbami

Podrobnejši napotki za načrtovanje so dosegljivi na spletni povezavi <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOP/Dokumenti/Prostorski-red/zeleni-sistem.pdf>

Pri načrtovanju zelenih površin je treba upoštevati tudi priročnik za načrtovanje zelenih površin za spodbujanje telesne dejavnosti in zdravega življenjskega sloga Ven za zdravje, dosegljiv na spletni povezavi <https://www.dobertekslovenija.si/wp-content/uploads/2020/02/Ven-za-zdravje-priro%C4%8Dnik.pdf>.

3.5 SVETLOBNO ONESNAŽEVANJE

Razsvetljava cest in javnih površin, poslovnih stavb, ustanov, fasad, naj se načrtuje tako, da osvetljenost, ki jo povzroča na oknih varovanih prostorov, ne bo presega mejnih vrednosti, ki so za tovrstne prostore predpisane v skladu s predpisom, ki ureja svetlobno onesnaževanje.

3.6 OSONČENOST

Območja stanovanj se v zvezi z osončenjem načrtuje tako, da so za stanovanjske stavbe izpolnjene zahteve iz slovenskega standarda, ki ureja svetlobo v notranjih prostorih¹. Ta med drugim navaja, da naj ima v stanovanju vsaj en bivalni prostor osončenje, ki na sredi okna tega prostora traja štiri ure dnevno

¹ SIST DIN 5034-1:1997 Dnevna svetloba v notranjih prostorih - Splošne zahteve

Območja stanovanj se načrtuje tudi tako, da je osončenost stanovanjskih stavb zagotovljena najmanj v obsegu kot ga zahteva tehnična smernica, ki ureja učinkovito rabo energije v stavbah². Smernica med drugim zahteva, da mora biti sončnemu sevanju izpostavljena površina zunanjega ovoja stavbe osončena od povprečne višine 1 m nad terenom navzgor, v času:

- zimskega solsticija (21. 12.) najmanj 2 uri, upošteva se horizontalna projekcija vpadnega kota sonca v območju $\pm 30^\circ$ odstopanja od smeri jug,
- ekvinokcija (21. 03. in 23. 09.), najmanj 4 ure, upošteva se horizontalna projekcija vpadnega kota sonca v območju $\pm 60^\circ$ odstopanja od smeri jug,
- poletnega solsticija (21. 06.) najmanj 6 ur, upošteva se horizontalna projekcija vpadnega kota sonca v območju $\pm 110^\circ$ odstopanja od smeri jug.

3.7 PRILAGAJANJE POTREBAM INVALIDOV IN STAREJŠIH

Določen delež (npr. 10 %) novih stanovanj se načrtuje tako, da so stanovanja dostopna z invalidskimi vozički ali, da jih je možno enostavno tako preurediti.

Večnadstropni stanovanjski objekti se načrtujejo tako, da je vsako nadstropje dosegljivo z dvigalom zadostne velikosti, da lahko sprejme voziček prve pomoči.

Območja stanovanj se načrtujejo tako, da je omogočen lahek dostop do trgovin z živili.

3.8 PRILAGAJANJE PODNEBNIM SPREMEMBAM

Za prilagajanje podnebnim spremembam se načrtuje:

Obvladovanje visokih temperatur

a) Ukrepi na nivoju stanovanjskih območij:

- Mreža zelenih koridorjev, manjših odprtih površin, obcestnih dreves ter zelenih streh in sten, ki imajo učinek evaporativnega hlajenja in nudijo senco hišam;
- Načrtovanje ribnikov, javnih kopališč in privatnih bazenov za kopanje, fontan;
- Orientacija stavb in ulic na način, da zmanjšujejo akumulacijo sončne toplote in omogočajo boljšo prevetrenost tudi z lahnim vetrom;
- Načrtovanje »hladnih materialov« za utrjevanje cest in velikih parkirišč, da se poveča refleksija sončnih žarkov (treba pa je upoštevati problem bleščanja) ali načrtovanje materialov, ki povečajo permeabilnost padavin v tla, kar poveča učinek hlajenja zaradi evaporacije;
- Načrtovanje mreže »hladnih« streh iz svetlo obarvanih materialov, ki zmanjšujejo akumulacijo sončne toplote in zmanjšujejo potrebo po dodatnem mehanskem hlajenju.

b) Ukrepi na nivoju stavb

- Zasaditve, ki senčijo stavbe in napredne zasteklitve, ki zmanjšujejo akumulacijo sončne toplote;
- Načrtovanje uporabe materialov, ki preprečujejo penetracijo toplote vključno z uporabo »hladnih« gradbenih materialov ter zelenih streh in zelenih sten;
- Načrtovanje inovativne uporabe vode za hlajenje vključno z uporabo talne in površinske vode;
- Načrtovanje mehanskega hlajenja vključno s toplotnimi izmenjevalci in klasičnimi klima napravami.
- Načrtovanje pokritih pločnikov (arkad), ki nudijo senco in zaščito pred padavinami.

c) Drugi splošni ukrepi

- Na vseh javnih površinah predvsem pa na območjih centralnih dejavnosti, zelenicah, parkih in površinah namenjenih športu in rekreaciji, se načrtujejo pitniki.

² Tehnična smernica TSG-1-004:2010 Učinkovita raba energije

Ukrepi za obvladovanje poplavnega vala ob močnih nalih

- Načrtovanje prostorov za razlivanje in začasno zadrževanje koničnega odtoka ob nalih npr. območja zelenih površin, večja parkirišča, športna igrišča;
- Preusmerjanje površinskega koničnega odtoka od občutljivih objektov;
- Načrtovanje sonaravnih sistemov za odvodnjavanje kot npr. porozne utrjene površine, peščene in zatravljene površine, ponikovalne površine v parkih in na drugih zelenih površinah;
- Uporaba zelenih površin in zelenih streh za zmanjšanje in upočasnitev površinskega odtoka;
- Načrtovanje smeri površinskega koničnega odtoka, da voda pri močnem nalu lahko odteče brez da bi ogrozila ranljiva območja kot so npr. območja stanovanj in objekti večje občutljivosti (vrtci, šole in druge vzgojno varstvene ustanove, bolnišnice in druge zdravstvene ustanove, domovi za starejše, zdravilišča).

Ukrepi za upravljanje z zalogami vode

- Načrtovanje uporabe očiščene odpadne vode za zalivanje, namakanje in za splakovanje stranišč;
- Načrtovanje uporabe neonesnažene padavinske odpadne vode s streh za splakovanje stranišč in za rabo za zalivanje in namakanje;
- Podzemno skladiščenje padavinske odpadne vode za uporabo (zalivanje, namakanje) v sušnih obdobjih (evaporativno hlajenje).

3.9 TLA

V primeru, da bodo na območju obravnavanega OPPN umeščena otroška igrišča, je treba pred njihovo ureditvijo ugotoviti stopnjo onesnaženosti tal in zagotoviti, da bodo tla na območju otroških igrišč ustrezala kriterijem kot jih za otroška igrišča predpisuje Uredba o merilih za ugotavljanje stopnje obremenjenosti okolja zaradi onesnaženosti tal z nevarnimi snovmi (Uradni list RS, št. 7/19 in 44/22 – ZVO-2).

Če bo na območju predvidenem za otroška igrišča ugotovljena prekomerna onesnaženost tal, je treba za ureditev igrišč smiselno uporabiti določila Odloka o določitvi otroškega igrišča v vrtcu Anice Černejeve – Enota Mavrica in otroškega igrišča v vrtcu Zarja – Enota Ringa raja v Mestni občini Celje za degradirano okolje in o programu ukrepov za izboljšanje kakovosti tal na teh območjih (Uradni list RS, št. 53/19 in 44/22 – ZVO-2).

Pripravili:

Andrej Uršič, univ. dipl. biol.

ANDREJ
URŠIČ

Digitalno podpisal
ANDREJ URŠIČ
Datum: 2022.09.06
07:59:46 +02:00

dr. Sonja Jeram, univ. dipl. biol.

SONJA
JERAM

Digitalno podpisal
SONJA JERAM
Datum: 2022.09.06
08:53:04 +02:00

Ivanka Gale, dr. med., spec. hig. in jav. zdrav.

IVANKA
GALE

Digitalno podpisal
IVANKA GALE
Datum: 2022.09.06
08:33:11 +02:00

Maša Ceglar, mag. san. inž.

MAŠA
CEGLAR

Digitally signed by
MAŠA CEGLAR
Date: 2022.09.06
08:13:30 +02:00

Predstojnica

Nina Pirnat, dr. med.

spec. epid. in javnega zdravja

NINA PIRNAT

Digitalno podpisal NINA PIRNAT
Datum: 2022.09.06 09:08:40
+02:00

V vednost:

- naslov
- arhiv, tu

23